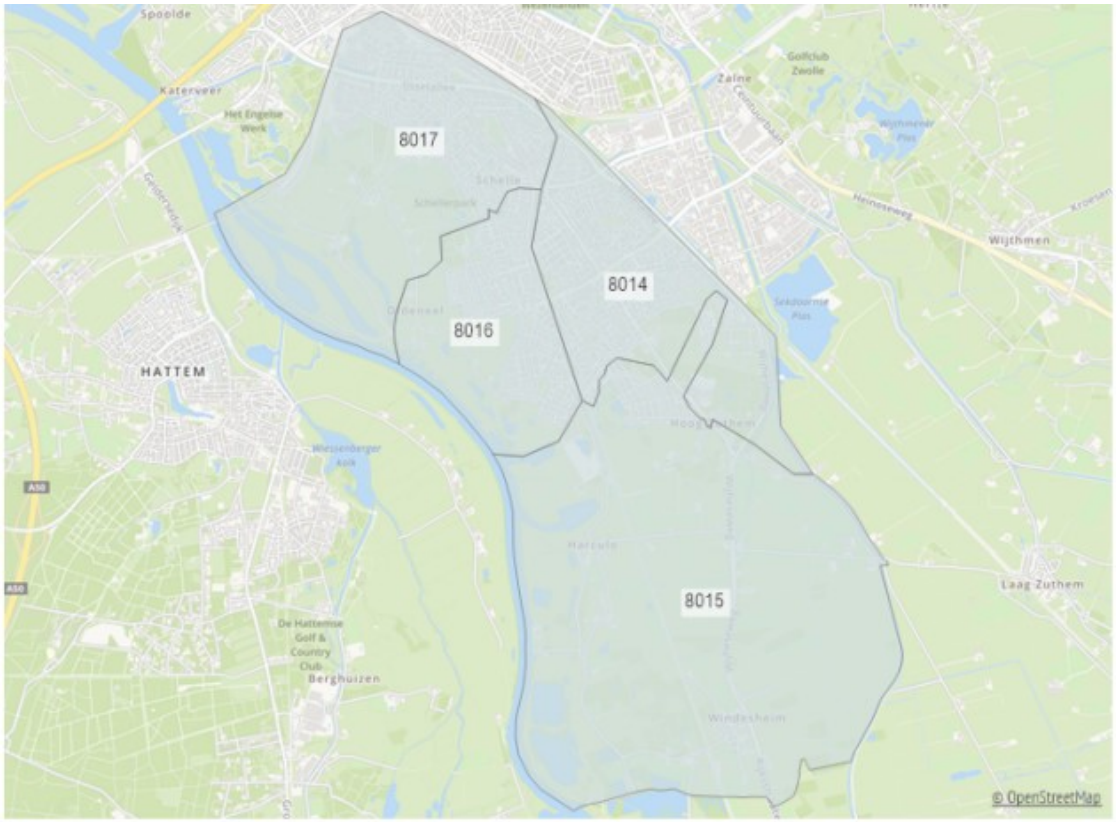
Gebiedsanalyse Zwolle-Zuid

Postcodes 8014, 8015, 8016 en 8017

Datum: 12 mei 2022

Hoe kunt u navigeren door deze rapportage?

In de digitale versie van de rapportage kunt u gemakkelijk navigeren tussen de verschillende onderdelen. Op de volgende pagina vindt u een keuzescherm met de verschillende onderwerpen die in de rapportage zijn beschreven. Klik met uw muis op het onderdeel van uw voorkeur, om de gegevens voor het betreffende thema in te zien. Binnen een thema kunt u met onderstaande toetsen navigeren:

u gaat naar de vorige of volgende pagina van het thema.

u keert terug naar het keuzescherm met de verschillende onderwerpen.

Onderwerpen

Inleiding

Positieve Gezondheid

Methode

Algemene kenmerken

- Aantal inwoners
- Bevolkingsontwikkeling
- Leeftijdsopbouw
- Grijze druk
- Samenstelling huishoudens
- Herkomst
- Sociaal economische status
- Laaggeletterdheid

Lichaamsfuncties

- Langdurige ziekte of aandoening
- Lichamelijke beperking
- Overgewicht
- Obesitas
- Wekelijks sporten
- Ervaren gezondheid
- V&V data
- Vraag huisarts
- Trend in huisartscontacten
- Trend in SEH-bezoeken

Mentaal welbevinden

- Regie over eigen leven
- Risico op angst of depressie
- Hoog risico op angst of depressie
- Emotionele eenzaamheid
- V&V data

Kwaliteit van leven

- V&V data
- Leefbaarheid
- Moeite met rondkomen
- Leefbaarheid
- Nabijheid van voorzieningen

Meedoen

- Vrijwilligerswerk
- Mantelzorg geven
- Sociale eenzaamheid

Dagelijks functioneren

- Mantelzorg ontvangen
- Roken
- Voldoen aan alcoholrichtlijn
- V&V data

Zorgkosten

Inleiding

Voor de O&I gelden voor het project ‘samenwerken in de wijk’ heeft Proscoop een gebiedsanalyse uitgevoerd. Hierbij hebben we gekeken naar de postcodes 8014, 8015, 8016 en 8017. We hebben de gegevens vergeleken met de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel en Nederland.

Het belang van een gebiedsanalyse

Een gebiedsanalyse geeft inzicht in de sociale en gezondheidssituatie van de inwoners in een regio. Dit inzicht helpt om goed onderbouwde keuzes te maken voor projecten of programma’s. Bijvoorbeeld om in te zetten op een bepaalde doelgroep of een bepaald knelpunt dat naar voren komt uit de analyse. Een gebiedsanalyse biedt daarmee een basis om samen in gesprek te gaan en te kijken waar de prioriteiten voor de regio liggen.

Data • Dialoog • Doen

Onderdelen van de gebiedsanalyse

Een gebiedsanalyse omvat een cyclisch proces bestaande uit de onderdelen: data, dialoog en doen.

- **Data:** het verzamelen van informatie om inzicht te krijgen in (wat er speelt in) de praktijkpopulatie en de wijk
  - Kwantitatief door middel van informatie uit openbare en besloten databronnen
  - Kwalitatief door middel van interviews met verschillende betrokkenen (multidisciplinair)
- **Dialoog:** op basis van de inzichten uit de wijkanalyse worden tijdens een bijeenkomst (met bijvoorbeeld huisartsen, wijkverpleegkundigen, welzijn, gemeente en inwoners van de wijk) samen prioriteiten gesteld en keuzes gemaakt.
- **Doen:** op basis van de prioriteiten voor de wijk worden keuzes maken voor effectieve en efficiënte interventies, welke worden uitgewerkt in een wijkplan en vervolgens worden uitgevoerd.

In dit geanonimiseerde rapport worden alleen de resultaten van de kwantitatieve data-analyse gepresenteerd.

Positieve Gezondheid

De resultaten van deze gebiedsanalyse worden gepresenteerd aan de hand van de dimensies van het concept Positieve Gezondheid.

Positieve gezondheid biedt een brede kijk op gezondheid. Het uitgangspunt is daarbij niet de afwezigheid van ziekten en beperkingen, maar het vermogen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zo veel mogelijk eigen regie te voeren (bron: Institute for Positive Health). Het concept positieve gezondheid omvat een zestal dimensies:

- Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
- Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
- Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
- Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
- Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
- Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

Om het gesprek te voeren over positieve gezondheid ontwikkelde Machteld Huber een gesprekshulpmiddel, ook wel 'het spinnenweb' genoemd.

Op de volgende pagina's worden de gegevens van deze gebiedsanalyse gepresenteerd aan de hand van de zes dimensies van Positieve Gezondheid. Alleen de dimensie 'zingeving' ontbreekt, omdat hierover geen openbare gegevens beschikbaar zijn. Om meer te weten te komen over zingeving kunnen professionals in gesprek gaan met inwoners.

Methode

Uitleg indicatoren

In de bijlage ‘uitleg indicatoren wijkanalyse’ wordt voor elke indicator beschreven wat de definitie is, van welke bron het afkomstig is en uit welk jaartal de gegevens zijn.

ROS-Wijkscan

Proscoop maakt voor de gebiedsanalyses gebruik van diverse bronnen. Allereerst wordt gebruik gemaakt van de ROS-Wijkscan. Hierin zijn verschillende openbare informatiebronnen gebundeld. In deze gebiedsanalyse is specifiek gebruik gemaakt van informatie van:

- Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)
- Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP)
- Leefbaarometer 2.0
- NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

Andere openbare bronnen

In aanvulling op de ROS-Wijkscan maakt Proscoop gebruik van andere openbare bronnen:

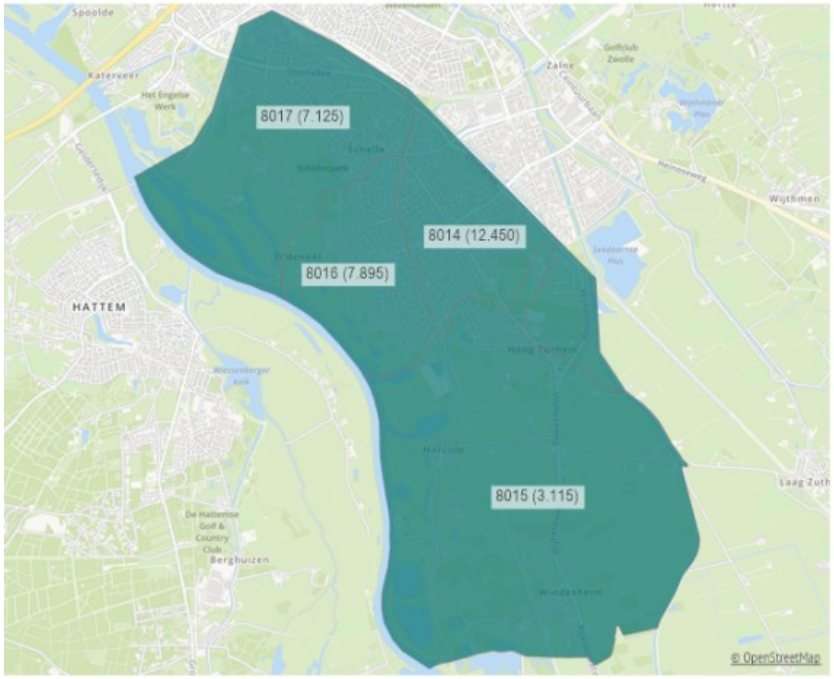
- GGD
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- Regiobeeld van het RIVM
- Waar Staat Je Gemeente
- Stichting Lezen en Schrijven

De gegevens van de Gezondheidsmonitor volwassenen van GGD'en, CBS en RIVM zijn geëxtrapoleerd op basis van de bevolkingssamenstelling van het gebied (leeftijd, geslacht, herkomst, huishoudsamenstelling, opleidingsniveau, inkomen en woningtype).

Algemene kenmerken

Aantal inwoners

De gemeente Zwolle heeft in totaal 128.840 inwoners in 2020. Ittersum, postcode 8014, heeft met 12.575 het hoogste aantal inwoners van deze 4 postcodes. Soestweteringlanden, postcode 8015 heeft met 3.095 de minste inwoners.

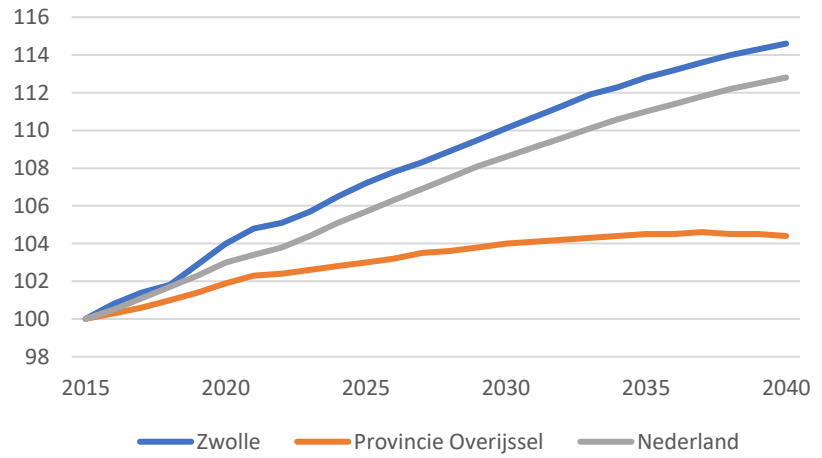

Aantal inwoners per postcode (2020)

Bevolkingsontwikkeling

De grafiek rechtsonder toont de bevolkingsontwikkeling voor de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel en Nederland, uitgaande van indexjaar 2015 zodat de cijfers met elkaar kunnen worden vergeleken.

De verwachting is dat de bevolking in Nederland en de gemeente Zwolle de komende jaren verder zal toenemen. Voor de provincie Overijssel is de verwachting dat de groeisnelheid vanaf 2020 wat afneemt. De stijging in de gemeente Zwolle neemt aanzienlijk sneller toe en vlakt slechts iets af in snelheid.

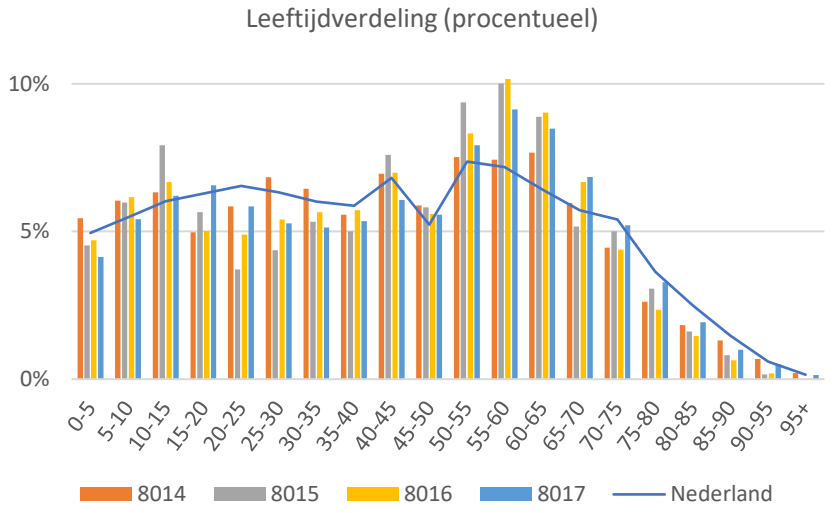
Primos-prognose, ABF Research, uitgaande van indexjaar 2015

Algemene kenmerken

Leeftijdsopbouw

In de grafiek is te zien hoe de leeftijdsgroep50-70-jarigen sterker vertegenwoordigd is, ten opzichte van het landelijk gemiddelde (blauwe lijn). Daarentegen is de leeftijdsgroep 15 – 40 en 75+ juist ondervertegenwoordigd.

Voor inwoners van de gemeente Zwolle was de gemiddelde levensverwachting, op basis van een gemiddelde over de jaren 2016-2019, 81,7 jaar. Dit ten opzichte van 81,8 jaar in die periode in Nederland.

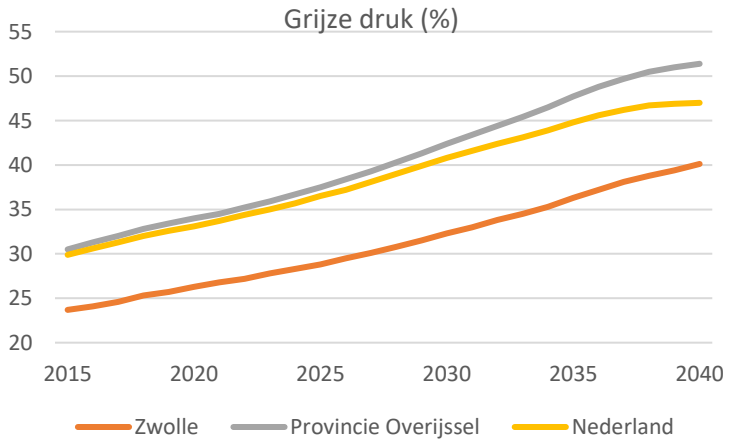

CBS, Bevolkingsopbouw naar leeftijd (2020)

Grijze druk

Rechtsonder is de prognose te zien hoe de verhouding tussen oud (65+) en jong (20-65 jaar) verandert over de tijd. Zoals in de leeftijdsverdeling geschetst neemt het aandeel ouderen sterk toe over de tijd, door zowel afname van de jonge groep, als toename van de oudere groep. Voor Zwolle geldt dat deze stijging sneller verloopt dan landelijk.

Op basis van de Tilburg Frailty Indicator (TFI) is in postcode 8014 21,6% van de 65-plussers in 2020 kwetsbaar. Voor postcode 8015 was dit percentage 21,0%, voor postcode 8016 was dit 17,5% en voor postcode 8017 was dit 18,6%. Dit zijn relatief lage percentages vergeleken met het gemiddelde van [illegible]nd (22,9%).

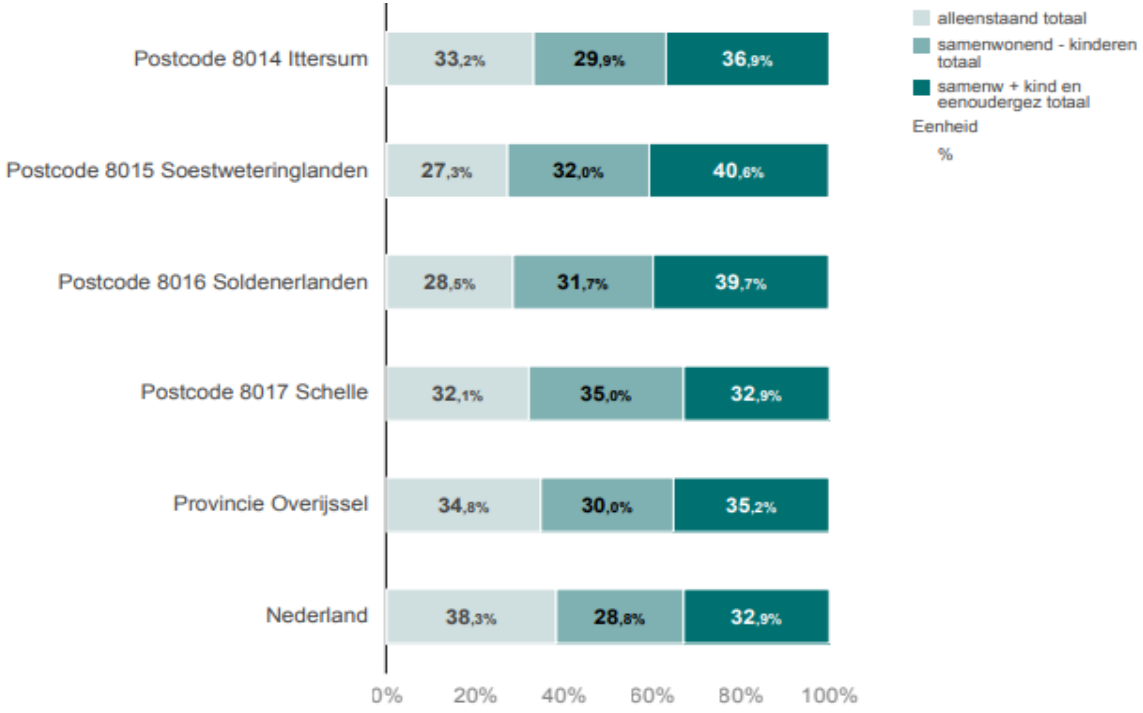

Primos-prognose, ABF research, op basis van indexjaar 2015

Algemene kenmerken

Samenstelling huishoudens

De samenstelling van een huishouden wordt bepaald door het aantal personen dat op een adres staat ingeschreven. Alleenstaand hoeft dus niet te betekenen dat mensen geen partner hebben. In Soestweteringlanden en Soldenerlanden wonen de meeste gezinnen met kinderen (resp. 40,6% en 39,7%). Ook wonen daar de minste alleenstaanden (resp. 27,3% en 28,5%). In Schelle wonen relatief mensen samen zonder (inwonende) kinderen (35,0%). Alle vier de postcodes hebben minder alleenstaanden, meer samenwonenden zonder (inwonende) kinderen en meer gezinnen met kinderen vergeleken met Nederland.

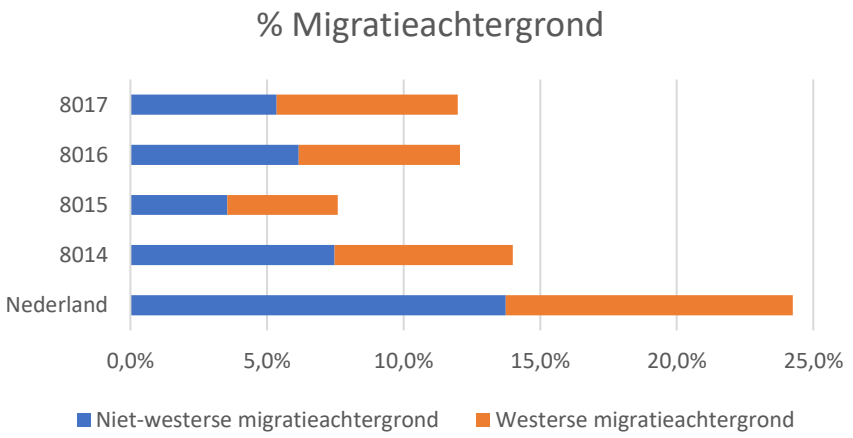

CBS: Samenstelling van huishoudens (2019)

Algemene kenmerken

Herkomst

In alle postcodes wonen relatief weinig mensen met een migratieachtergrond ten opzichte van de provincie Overijssel en Nederland. In postcode 8015 (Soestweteringlanden) wonen zowel de minste niet-westerse als westerse mensen met een migratieachtergrond.

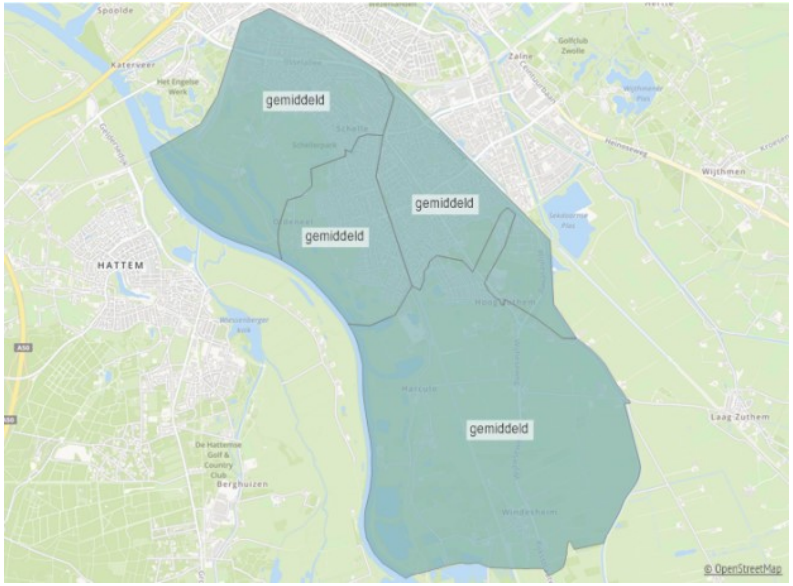

CBS: Herkomst (2020)

Sociaal economische status

De sociaal economische status van een wijk is afgeleid van een aantal kenmerken van de mensen die er wonen: hun opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt.

De sociaal economische status (SES) van alle vier de postcodes is gemiddeld (SCP, 2017).

SCP: Sociaal economische status (2017)

Laaggeletterdheid

In de gemeente Zwolle is 9% van de inwoners laaggeletterd (2013). Het gemiddelde percentage van Nederland ligt met 12% hoger (Stichting Lezen en Schrijven, 2016).

Lichaamsfuncties

Wat betreft lichaamsfuncties zijn er kleine verschillen tussen de wijken en in vergelijking met Zwolle en Nederland. In Soestweteringlanden ligt het aantal mensen met een langdurige ziekte of aandoening met 26% iets lager dan in Zwolle en Nederland. In Schelle en Soestweteringlanden liggen de percentages van lichamelijk beperkingen iets lager dan in Zwolle en Nederland. Overgewicht en obesitas liggen in Ittersum iets hoger dan in Zwolle een Nederland. In Soestweteringlanden wordt net iets minder gesport en de ervaren gezondheid ligt in alle wijken iets hoger dan in Zwolle en Nederland.

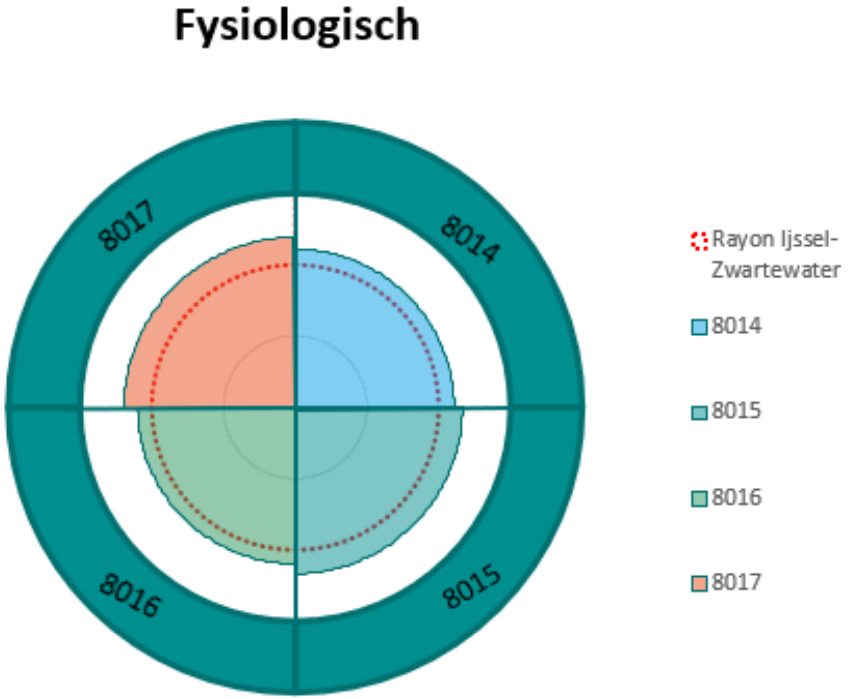
	Langdurige ziekte of aandoening	Lichamelijke beperkingen	Overgewicht	Obesitas	Wekelijks sporten	Ervaren gezondheid
Wijk Schelle	29%	12%	50%	14%	52%	82%
Wijk Ittersum	30%	14%	52%	16%	49%	81%
Wijk Soestweteringlanden	26%	11%	50%	13%	48%	84%
Zwolle	29%	14%	49%	15%	50%	81%
Nederland	29%	15%	51%	16%	49%	78%

(Gezondheidsmonitor volwassenen en Ouderen 2020, GGD, CBS en RIVM)

Lichaamsfuncties

Zorgvragen fysiologisch

Het fysiologische domein geeft alle zorgvragen weer die gerelateerd zijn aan alle functies en processen in en aan het lijf.
Vanuit het registratiesysteem van de V&V-sector is gekeken hoeveel zorgvragen er op het fysiologische domein per postcodegebied zijn. In Ijssel-Zwartewater heeft 61,6% van de cliënten een zorgvraag op het fysiologische domein. In onderstaande figuur is de rode stippellijn van Ijssel-Zwartewater 100%, per postcode is inzichtelijk gemaakt of ze boven of onder het gemiddelde van Ijsel-Zwartewater liggen. In alle vier de postcodes ligt de zorgvraag op het fysiologische domein boven het gemiddelde van Ijssel-Zwartewater. In postcode 8017 zijn relatief de meeste mensen met een zorgvraag op het fysiologische domein en in postcode 8016 de minste mensen, respectievelijk 73,5% en 67,7%.

Bron: Icare V&V (2020)

Lichaamsfuncties

Zorgvragen fysiologisch

Er is gekeken op welk aandachtsgebied van het zorgdomein fysiologisch de meeste zorgvragen liggen. De top drie hiervan is voor de vier postcodegebieden gezamenlijk en voor het gebied Ijssel-Zwartewater in onderstaande tabel weergegeven. De gebieden kennen dezelfde top-3 alleen nummers 1 en 2 zijn omgedraaid. Voor Zwolle-Zuid komt het aandachtsgebied ‘circulatie’ het vaakst voor, gevolgd door ‘huid’ en ten slotte ‘cognitie’.

Voor deze aandachtsgebieden kunt u denken aan de volgende zorgvragen:

1. Huid: ondersteuning bij het voorkomen of behandelen van wonden
2. Circulatie: moeite bij monitoren van oedeem en bepalen van juiste actie
3. Cognitie: moeite bij functioneren door verwardheid of geheugenproblematiek

	Zwolle-Zuid*		Rayon Ijssel-Zwartewater**	
Top-3	%	Aandachtsgebied	%	Aandachtsgebied
1	40,3%	Circulatie	38,7%	Huid
2	34,7%	Huid	38,3%	Circulatie
3	30,1%	Cognitie	25,7%	Cognitie

Bron: Icare V&V (2020)

* Postcodegebieden 8014, 8015, 8016, en 8017

** Gemeenten Kampen, Oldebroek, Zwartewaterland en Zwolle

*** Percentage van totaal aantal mensen met een zorgvraag op het zorgdomein psychosociaal

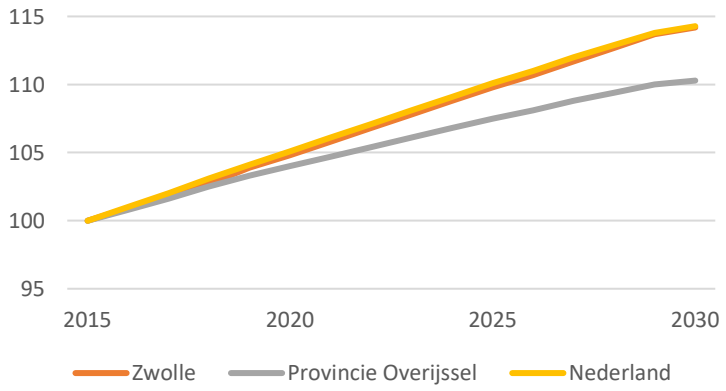
Lichaamsfuncties

Vraag huisarts

De schatting van het gemiddeld aantal huisartsenconsulten (2016) is berekend op basis van gegevens van NIVEL Zorgregistraties eerste lijn (2013). Het gemiddelde van postcode 8014 is 4,2 consulten, voor postcode 8015 3,7 consulten, voor postcode 8016 3,8 consulten en voor postcode 8017 3,9 consulten. Ter vergelijking, in de provincie Overijssel en in Nederland is het gemiddeld aantal consulten 4,2.

Trend in huisartscontacten

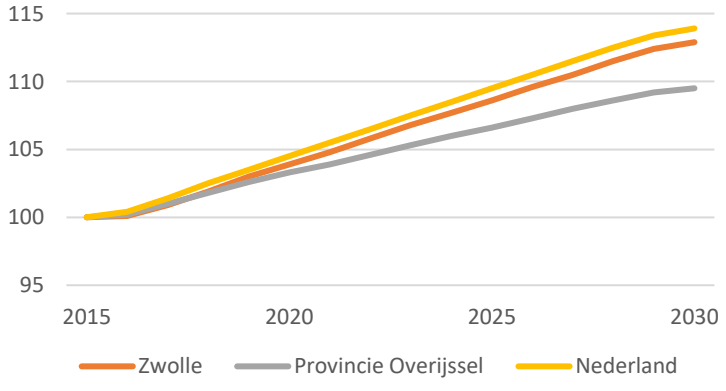
In zowel de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel als in Nederland wordt een stijging verwacht van het aantal huisartscontacten. De grafiek toont een index met basisjaar 2015 (100%). Bij ongewijzigd beleid wordt op basis van de verwachte demografische ontwikkelingen tussen 2022 en 2030 een toename van ruim 7% verwacht van het aantal huisartscontacten in de gemeente Zwolle en in Nederland.

Trend in huisartscontacten; index uitgaande van basisjaar 2015

Trend in SEH-bezoeken

In zowel de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel als in Nederland wordt eveneens een stijging verwacht van het aantal SEH-bezoeken. De verwachting is dat deze stijging tussen 2022 en 2030 met ruim 7% zal toenemen in de gemeente Zwolle.

Trend in SEH-bezoeken; index uitgaande van basisjaar 2015

Mentaal welbevinden

Regie over het eigen leven

In de gemeente Zwolle is het geschatte percentage mensen dat een matig of hoog gevoel van regie over het eigen leven heeft 91%. In Zwolle-Zuid wordt in Soestweteringlanden deze regie met 94% het hoogst beoordeeld en in Ittersum met 91% het laagst.

Risico op angststoornis of depressie

In de gemeente Zwolle is het geschatte percentage mensen met een risico op een angststoornis of depressie 50%, dit is hoger dan het Nederlands gemiddelde (46%). In Schelle, Ittersum en Soestweteringlanden heeft een lager percentage (40% -47%) mensen een risico op een angststoornis of depressie. Ook is het percentage met een hoog risico op angst of depressie lager (3%-5%) dan het gemiddelde in Zwolle (6%) en in Nederland (7%).

Emotionele eenzaamheid

Emotionele eenzaamheid wordt gedefinieerd als het ontbreken van een speciale intieme relatie/band, bijvoorbeeld het ontbreken van een partner of hartsvriend(in) (RIVM). In de gemeente Zwolle is het geschatte percentage mensen dat emotioneel eenzaam is gelijk aan het Nederlands gemiddelde. In Soestweteringlanden ervaren mensen met 20% de minste emotionele eenzaamheid.

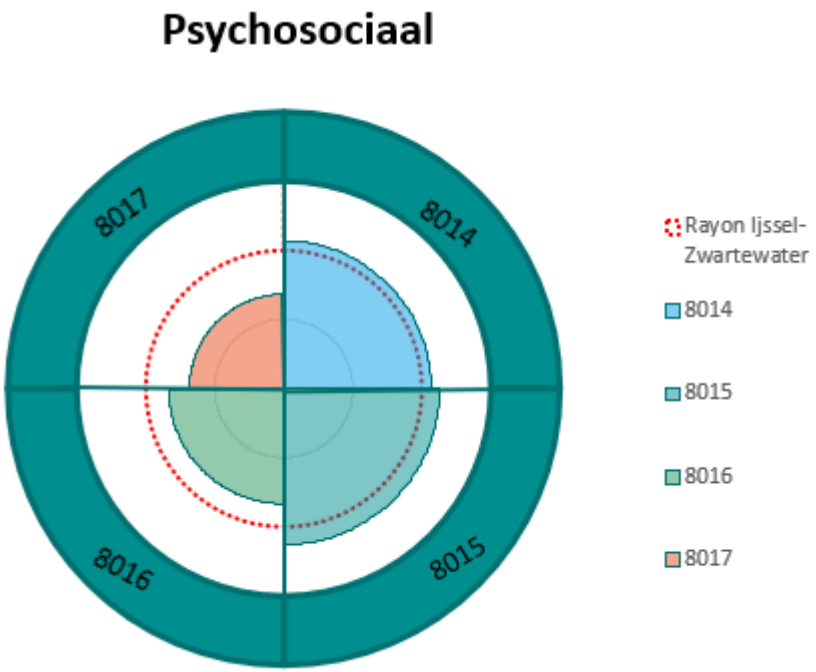
	Regie over eigen leven	Risico op angst of depressie	Hoog risico op angst of depressie	Emotionele eenzaamheid
Wijk 50 Schelle	92%	45%	5%	25%
Wijk 51 Ittersum	91%	47%	5%	27%
Wijk 52 Soestweteringlanden	94%	40%	3%	20%
Gemeente Zwolle	91%	50%	6%	29%
Nederland	90%	46%	7%	29%

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2020 van GGD'en, CBS en RIVM)

Mentaal welbevinden

Zorgvragen psychosociaal

Het psychosociale domein geeft alle zorgvragen weer die te maken hebben met gedragspatronen, emoties, communicatie, relaties en ontwikkeling van de cliënt.
Vanuit het registratiesysteem van de V&V-sector is gekeken hoeveel zorgvragen er op het psychosociale domein per postcodegebied zijn. In Ijssel-Zwartewater heeft 38,7% van de cliënten een zorgvraag op het psychosociale domein. In onderstaande figuur is de rode stippellijn van Ijssel-Zwartewater 100%, per postcode is inzichtelijk gemaakt of ze boven of onder het gemiddelde van Iijsel-Zwartewater liggen. In postcode 8015 zijn relatief de meeste mensen met een zorgvraag op het psychosociale domein en in postcode 8017 de minste mensen, respectievelijk 43,8% en 26,5%.

Bron: Icare V&V (2020)

Mentaal welbevinden

Zorgvragen psychosociaal

Er is gekeken op welk aandachtsgebied van het zorgdomein psychosociaal de meeste zorgvragen liggen. De top drie hiervan is voor de vier postcodegebieden gezamenlijk en voor het gebied Ijssel-Zwartewater in onderstaande tabel weergegeven. De gebieden kennen dezelfde top-3. Bij Zwolle-Zuid komt het aandachtsgebied ‘geestelijke gezondheid’ het vaakst voor, gevolgd door ‘communicatie met maatschappelijke voorzieningen’ en ten slotte ‘mantelzorg/zorg voor kind, huisgenoot’.

Voor deze aandachtsgebieden kunt u denken aan de volgende zorgvragen:
1. Communicatie met maatschappelijke voorzieningen: moeite met het begrijpen van rollen/ regelgeving van dienstverleners
2. Geestelijke gezondheid: angst door cognitieve problemen zoals dementie
3. Mantelzorg / Zorg voor kind, huisgenoot: overbelasting bij het zorgen voor een familielid

	Zwolle-Zuid*		Ijssel-Zwartwater**	
Top-3	%***	Aandachtsgebied	%***	Aandachtsgebied
1	46,9%	Geestelijke gezondheid	50,0%	Communicatie met maatschappelijke voorzieningen
2	42,5%	Communicatie met maatschappelijke voorzieningen	40,0%	Geestelijke gezondheid
3	15,0%	Mantelzorg / Zorg voor kind, huisgenoot	12,3%	Mantelzorg / Zorg voor kind, huisgenoot

Bron: Icare V&V (2020)

* Postcodegebieden 8014, 8015, 8016, en 8017

** Gemeenten Kampen, Oldebroek, Zwartewaterland en Zwolle

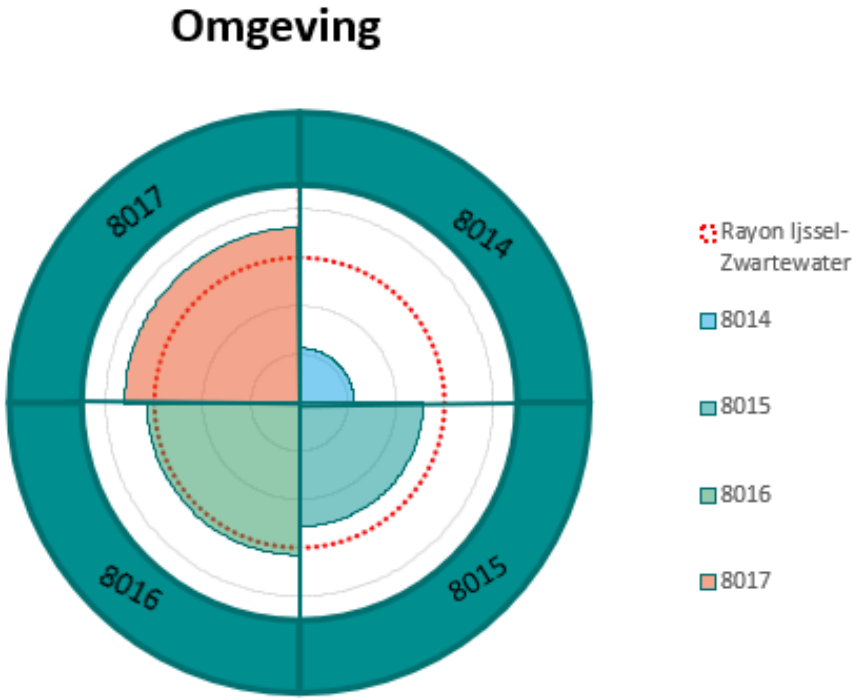
*** Percentage van totaal aantal mensen met een zorgvraag op het zorgdomein psychosociaal

Kwaliteit van leven

Zorgvragen omgeving

Het omgevingsdomein geeft alle zorgvragen weer die te maken hebben met de woning, de veiligheid van de omgeving en de financiën van de cliënt

Vanuit het registratiesysteem van de V&V-sector is gekeken hoeveel zorgvragen er op het domein omgeving per postcodegebied zijn. In Ijssel-Zwartewater heeft 4,9% van de cliënten een zorgvraag op het domein omgeving. In onderstaande figuur is de rode stippellijn van Ijssel-Zwartewater 100%, per postcode is inzichtelijk gemaakt of ze boven of onder het gemiddelde van Ijsel-Zwartewater liggen. In postcode 8017 zijn relatief de meeste mensen met een zorgvraag op het domein omgeving en in postcode 8014 de minste mensen, respectievelijk 8,8% en 2,8%.

Bron: Icare V&V (2020)

Kwaliteit van leven

Zorgvragen omgeving

Er is gekeken op welk aandachtsgebied van het zorgdomein omgeving de meeste zorgvragen liggen. De top drie hiervan is voor de vier postcodegebieden gezamenlijk en voor het gebied Ijssel-Zwartewater in onderstaande tabel weergegeven. De gebieden kennen dezelfde top-3 alleen nummers 1 en 2 zijn omgedraaid. Voor Zwolle-Zuid komt het aandachtsgebied 'Inkomen/financiën' het vaakst voor, gevolgd door 'omgevings hygiëne' en ten slotte 'woning'.

Voor deze aandachtsgebieden kunt u denken aan de volgende zorgvragen:
1. Omgevingshygiëne: er is een vervuilde woonomgeving waardoor er kans is op infectie
2. Woning: onveilig voelen in de eigen woning
3. Inkomen/financiën: onvoldoende geld om rond te komen

	Zwolle-Zuid*		Rayon Ijssel-Zwartwater**	
Top-3	%***	Aandachtsgebied	%***	Aandachtsgebied
1	29,4%****	Inkomen / financiën	42,4%	Woning
2	29,4%****	Omgevings hygiëne	31,4%	Inkomen / financiën
3	29,4%****	Woning	30,5%	Omgevings hygiëne

Bron: Icare V&V (2020)

* Postcodegebieden 8014, 8015, 8016, en 8017

** Gemeenten Kampen, Oldebroek, Zwartewaterland en Zwolle

*** Percentage van totaal aantal mensen met een zorgvraag op het zorgdomein psychosociaal

**** In dit gebied gaat het om een laag aantal zorgvragen op het gebied van omgeving (N=18), het percentage kan hierdoor een vertekend beeld geven.

Kwaliteit van leven

Moeite met rondkomen

In zowel de gemeente Zwolle als in Nederland heeft naar schatting 14% moeite met rondkomen. In Zwolle-Zuid ligt in alle wijken dit percentage lager, waarbij Soestweteringlanden met 7% de minste moeite met rondkomen ervaart.

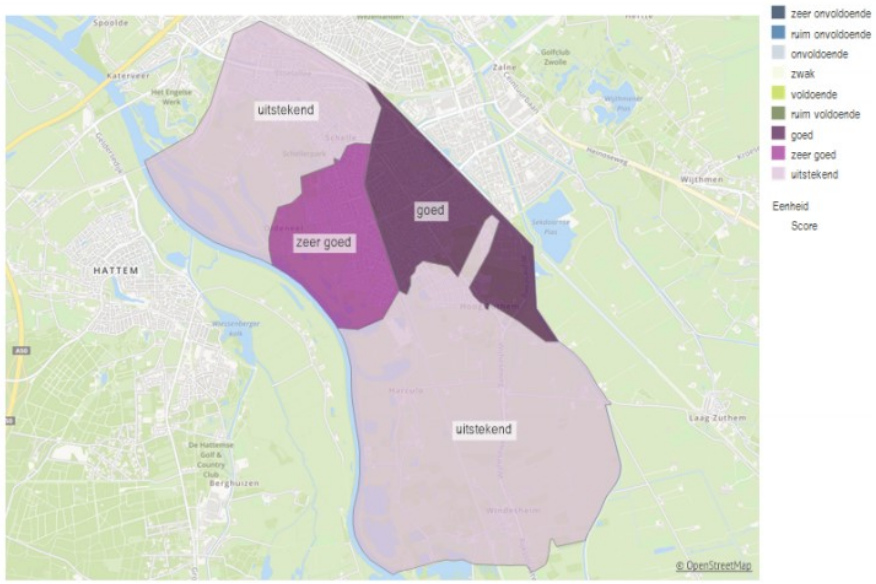
	Moeite met rondkomen
Wijk 50 Schelle	10%
Wijk 51 Ittersum	12%
Wijk 52 Soestweteringlanden	7%
Gemeente Zwolle	14%
Nederland	14%

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2020 van GGD'en, CBS en RIVM)

Leefbaarheid

Op basis van een honderdtal objectieve indicatoren (binnen de vijf dimensies: woningen, bewoners, voorzieningen, veiligheid en fysieke omgeving) geeft de Leefbaarometer een schatting hoe de Leefbaarheid in een gebied is. Leefbaarheid wordt daarbij gedefinieerd als de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de voorwaarden en behoeften die er door de mens aan worden gesteld (Leefbaarometer 2.0).

In postcode 8014 (Ittersum) is de leefbaarheid goed ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. In postcode 8016 (Soldenerlanden) is de leefbaarheid zeer goed en in postcode 8015 (Soestweteringlanden) en 8017 (Schelle) zelfs uitstekend.

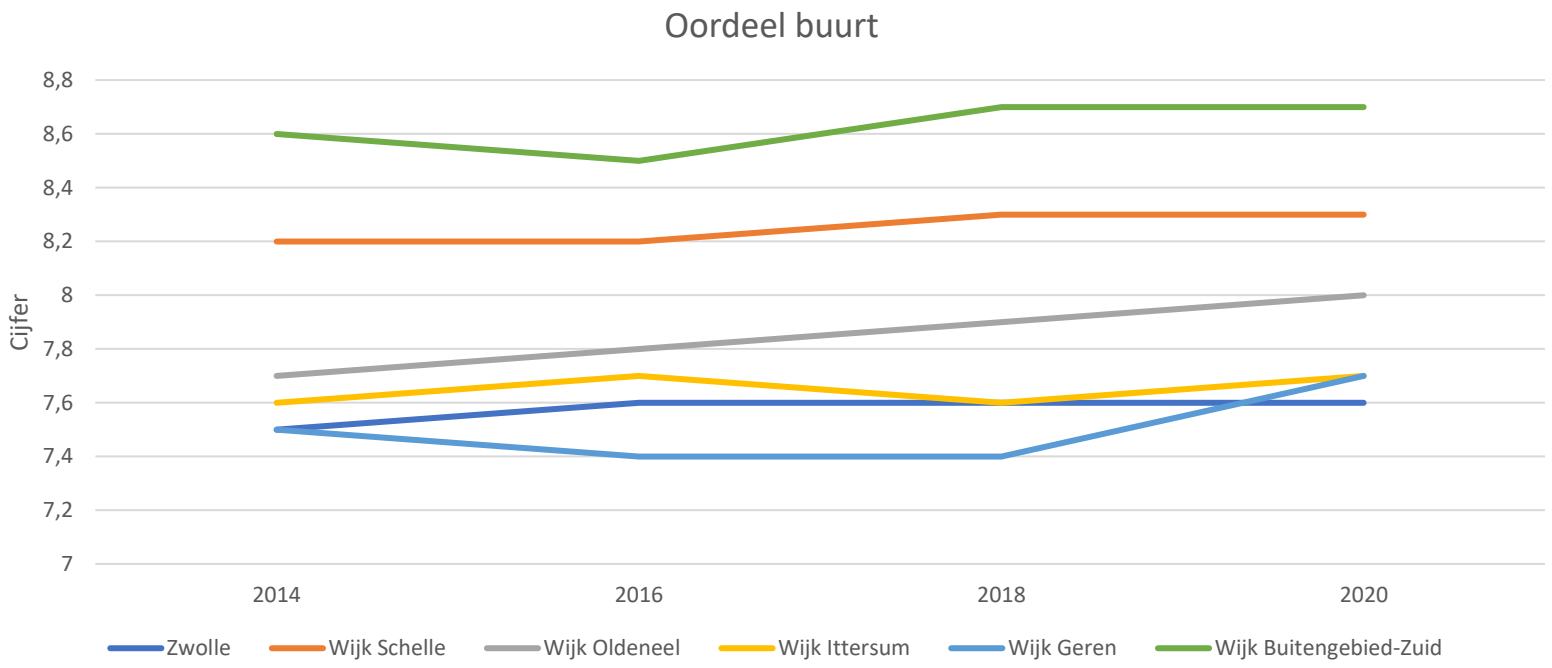

Leefbaarheid (2018)

Kwaliteit van leven

Buurt voor Buurt onderzoek

Ruim 10.500 inwoners van Zwolle hebben in 2020 meegedaan aan het buurt-voor-buurt onderzoek van de gemeente Zwolle. Bij dit onderzoek wordt in kaart gebracht wat het algemene beeld is van de inwoners over hun buurt. Het beeld van de inwoners van wijk Buitengebied-Zuid en wijk Schelle is erg positief, het gemiddelde cijfer lag de afgelopen jaren altijd boven de 8.0. Dit gemiddelde ligt net als het gemiddelde van de wijk Oldeneel boven het gemiddelde van Zwolle. De wijk Ittersum wordt vergelijkbaar beoordeeld als Zwolle als geheel. De wijk Geren Scoorde afgelopen jaren lager dan het gemiddelde in Zwolle, maar wordt in 2020 duidelijk beter beoordeeld door de inwoners.

(Bron: Buurt-voor-Buurt onderzoek gemeente Zwolle 2020)

Kwaliteit van leven

Buurt voor Buurt onderzoek

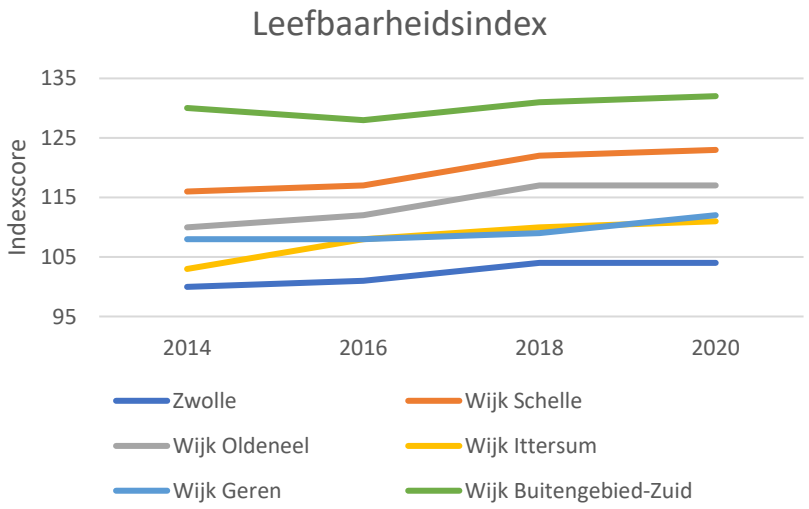
Naast het algemene beeld van de buurt wordt door middel van indexen in beeld gebracht hoe het ervoor staat met een deel van de stad op een bepaald maatschappelijk vlak. Er wordt gebruik gemaakt van de leefbaarheidsindex, veiligheidsindex, fysieke index en sociale index. De grafieken tonen een index met 2014 (leefbaarheid, veiligheid en sociaal) en 2016 (fysiek) als basisjaar (100%). De indexen worden uitgewerkt op deze en de volgende pagina.

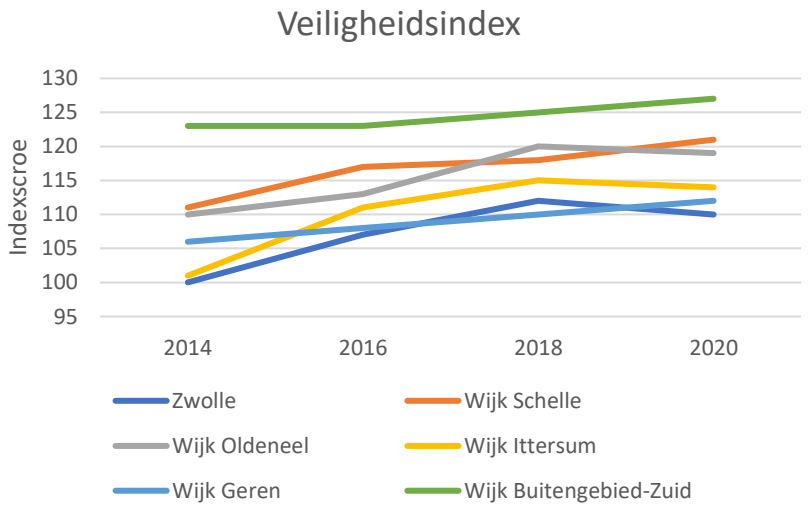
Leefbaarheidsindex

De leefbaarheidsindex is opgebouwd uit vier aspecten: fysieke woonomgeving, sociaal klimaat, buurtproblemen en bevolking. Alle wijken van Zwolle Zuid scoren hoger dan het gemiddelde van Zwolle. In de meeste wijken is het sociale klimaat verbeterd en zijn de fysieke voorzieningen vooruit gegaan.

Veiligheidsindex

De veiligheidsindex is opgebouwd uit vier aspecten: leefklimaat, functioneren professionals, ‘geregistreerde criminaliteit en overlast’ en ‘ervaren criminaliteit en overlast’. In alle wijken is de veiligheidsindex gestegen van 2014 tot 2020. Het leefklimaat is verbeterd en er is een afname in ervaren criminaliteit en overlast.

(Bron: Buurt-voor-Buurt onderzoek gemeente Zwolle 2020)

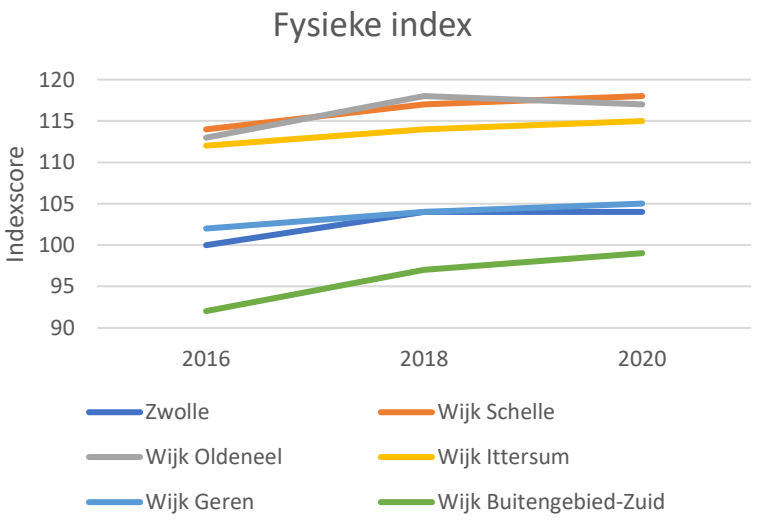
Kwaliteit van leven

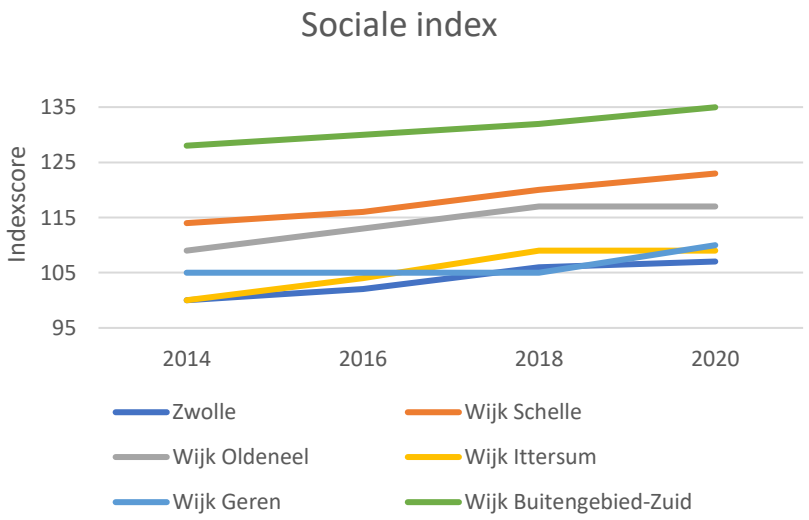
Fysieke index

De fysieke index is opgebouwd uit vijf aspecten: woning, sociale voorzieningen, buitenruimte, mobiliteit en fysieke overlast. De lagere score van wijk Buitengebied-Zuid valt op, dit komt doordat er weinig sociale voorzieningen zijn en de score op het gebied van mobiliteit (fietsvoorzieningen en openbaar vervoer) laag is. De wijken Schelle, Oldeneel en Ittersum scoren juist hoog vanwege de hogere score op het gebied woning, fysieke overlast, mobiliteit en buitenruimte.

Sociale index

De sociale index is opgebouwd uit vier aspecten: capaciteiten, leefomgeving, participatie en binding. Deze aspecten zijn van invloed op de maatschappelijke weerbaarheid van de inwoners. In alle wijken en ook voor Zwolle als geheel is deze index van 2016 tot 2020 gestegen. Met name de wijk Buitengebied-Zuid scoort boven gemiddeld.

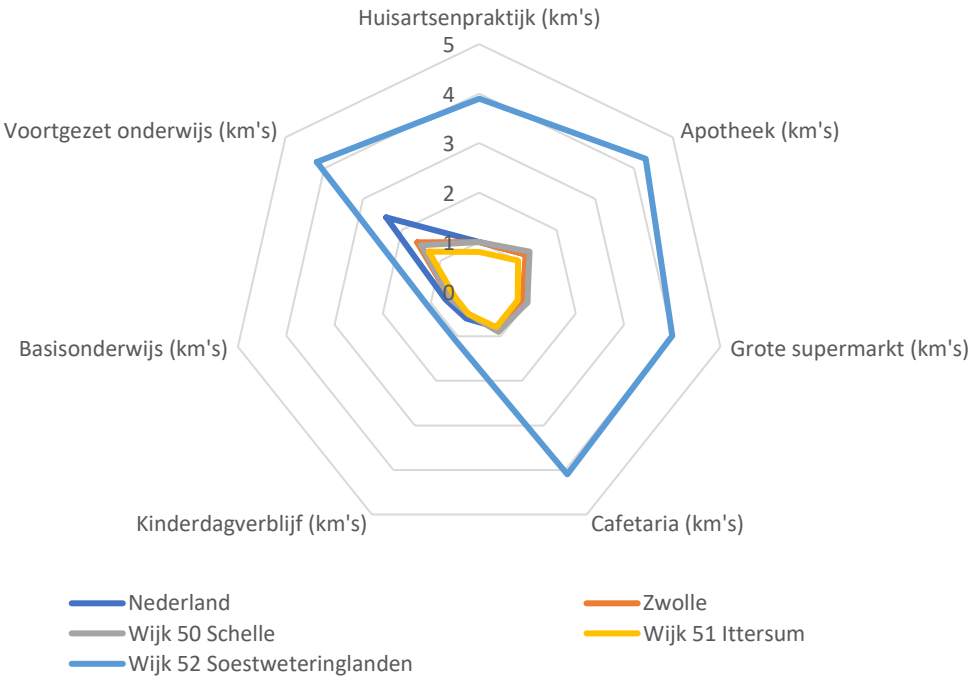

(Bron: Buurt-voor-Buurt onderzoek gemeente Zwolle 2020)

Kwaliteit van leven

Nabijheid van voorzieningen

In onderstaande figuur worden voor de gebieden Schelle, Ittersum, Soestweteringlanden, de gemeente Zwolle en Nederland de afstand in kilometers tot zeven voorzieningen weergegeven. De afstand tot deze voorzieningen is voor Schelle en Ittersum het minst. Soestweteringlanden heeft een relatief grote afstand tot de huisartsenpraktijk, de apotheek, grote supermarkt, cafetaria en het voortgezet onderwijs.

Nabijheid van voorzieningen in kilometers (2019)

Meedoen

Vrijwilligerswerk

In de gemeente Zwolle doen relatief veel inwoners vrijwilligerswerk, naar schatting 31% ten opzichte van 25% in Nederland. In Zwolle-Zuid ligt dit percentage nog hoger (32-41%).

Mantelzorg geven

Bij deze indicator gaat het om iemand die minimaal 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden mantelzorg verleent (RIVM). Het percentage inwoners dat mantelzorg geeft ligt voor de gemeente Zwolle iets lager (13%) dan het Nederlandse gemiddelde (14%). In Schelle, Ittersum en Soestweteringlanden geven gemiddeld meer mensen mantelzorg (15%-16%). De cijfers over het ontvangen van mantelzorg worden weergegeven op de volgende pagina.

Sociale eenzaamheid

Sociale eenzaamheid wordt gedefinieerd als het ontbreken van een ondersteunend netwerk/ondersteunende contacten (RIVM). In de gemeente Zwolle is het geschatte percentage mensen dat sociaal eenzaam is iets lager (29%) in vergelijking met Nederland (30%). In Zwolle-Zuid zijn minder mensen sociaal eenzaam (25-28%).

	Vrijwilligerswerk	Mantelzorg geven	Sociale eenzaamheid
Wijk 50 Schelle	35%	16%	27%
Wijk 51 Ittersum	32%	15%	28%
Wijk 52 Soestweteringlanden	41%	16%	25%
Gemeente Zwolle	31%	13%	29%
Nederland	25%	14%	30%

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2020 van GGD'en, CBS en RIVM)

Dagelijks functioneren

Mantelzorg ontvangen (65+)

Het percentage 65-plus dat mantelzorg ontvangt is in de gemeente Zwolle iets hoger (13%) dan het gemiddelde in Nederland (12%). In Schelle ligt dit percentage het laagst met 10%, terwijl in Ittersum en Soestweteringlanden relatief veel mantelzorg ontvangen wordt (resp. 14% en 17%). De cijfers over het geven van mantelzorg worden weergegeven op de vorige pagina.

Roken

In de gemeente Zwolle rookt naar schatting 19%. Dit is iets hoger dan het Nederlands gemiddelde (18%). In de wijken Schelle, Ittersum en Soestweteringlanden wordt gemiddeld minder gerookt (14-18%).

Voldoet aan alcoholrichtlijn

Met 'voldoet aan alcoholrichtlijn' wordt bedoeld: het percentage personen van 19 jaar en ouder dat geen of maximaal één glas alcohol per dag drinkt (RIVM). De gepresenteerde cijfers geven geen inzicht in incidenteel alcoholgebruik en hoeveel er gedronken wordt.

In de gemeente Zwolle houdt naar schatting 43% van de inwoners zich aan de alcoholrichtlijn. Dit is iets minder dan gemiddeld in Nederland (44%). In Zwolle-Zuid houdt 39-43% zich aan deze richtlijn.

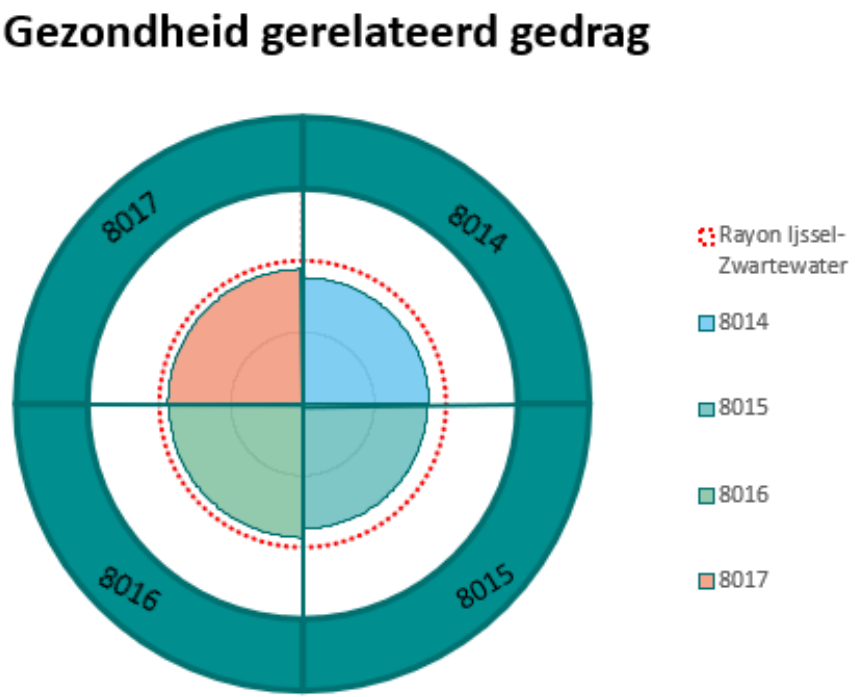
	Mantelzorg ontvangen (65+)	Roken	Voldoet aan alcoholrichtlijn
Wijk 50 Schelle	10%	15%	42%
Wijk 51 Ittersum	14%	18%	43%
Wijk 52 Soestweteringlanden	17%	14%	39%
Gemeente Zwolle	13%	19%	43%
Nederland	12%	18%	44%

(Geëxtrapoleerd op basis van de Gezondheidsmonitor volwassenen 2020 van GGD'en, CBS en RIVM)

Dagelijks functioneren

Zorgvragen gezondheid gerelateerd gedrag

Het domein gezondheid gerelateerd gedrag geeft alle zorgvragen weer die activiteitenpatronen en welzijn handhaven of stimuleren, herstel bevorderen en risico op ziekte verminderen.
Vanuit het registratiesysteem van de V&V-sector is gekeken hoeveel zorgvragen er op het domein gezondheid gerelateerd gedrag per postcodegebied zijn. In Ijssel-Zwartewater heeft 61,1% van de cliënten een zorgvraag op het domein gezondheid gerelateerd gedrag. In onderstaande figuur is de rode stippellijn van Ijssel-Zwartewater 100%, per postcode is inzichtelijk gemaakt of ze boven of onder het gemiddelde van Iijsel-Zwartewater liggen. In postcode 8017 zijn relatief de meeste mensen met een zorgvraag op het domein gezondheid gerelateerd gedrag en in postcode 8015 de minste mensen, respectievelijk 57,4% en 53,1%.

Bron: Icare V&V (2020)

Dagelijks functioneren

Zorgvragen gezondheid gerelateerd gedrag

Er is gekeken op welk aandachtsgebied van het zorgdomein gezondheid gerelateerd gedrag de meeste zorgvragen liggen. De top drie hiervan is voor de vier postcodegebieden gezamenlijk en voor het gebied Ijssel-Zwartewater in onderstaande tabel weergegeven. De gebieden kennen dezelfde top-3. Het aandachtsgebied 'persoonlijke zorg' komt het vaakst voor, gevolgd door 'medicatie' en ten slotte 'gezondheidszorg supervisie'.

Voor deze aandachtsgebieden kunt u denken aan de volgende zorgvragen:
1. Persoonlijke zorg: moeite met douchen
2. Medicatie: kan zich niet houden aan de aanbevolen dosering
3. Gezondheidszorg supervisie: niet in staat om meervoudige afspraken met behandelaars te coördineren

	Zwolle-Zuid*		Rayon Ijssel-Zwartwater**	
Top-3	%***	Aandachtsgebied	%***	Aandachtsgebied
1	76,0%	Persoonlijke zorg	68,5%	Persoonlijke zorg
2	49,1%	Medicatie	51,7%	Medicatie
3	21,6%	Gezondheidszorg supervisie	30,6%	Gezondheidszorg supervisie

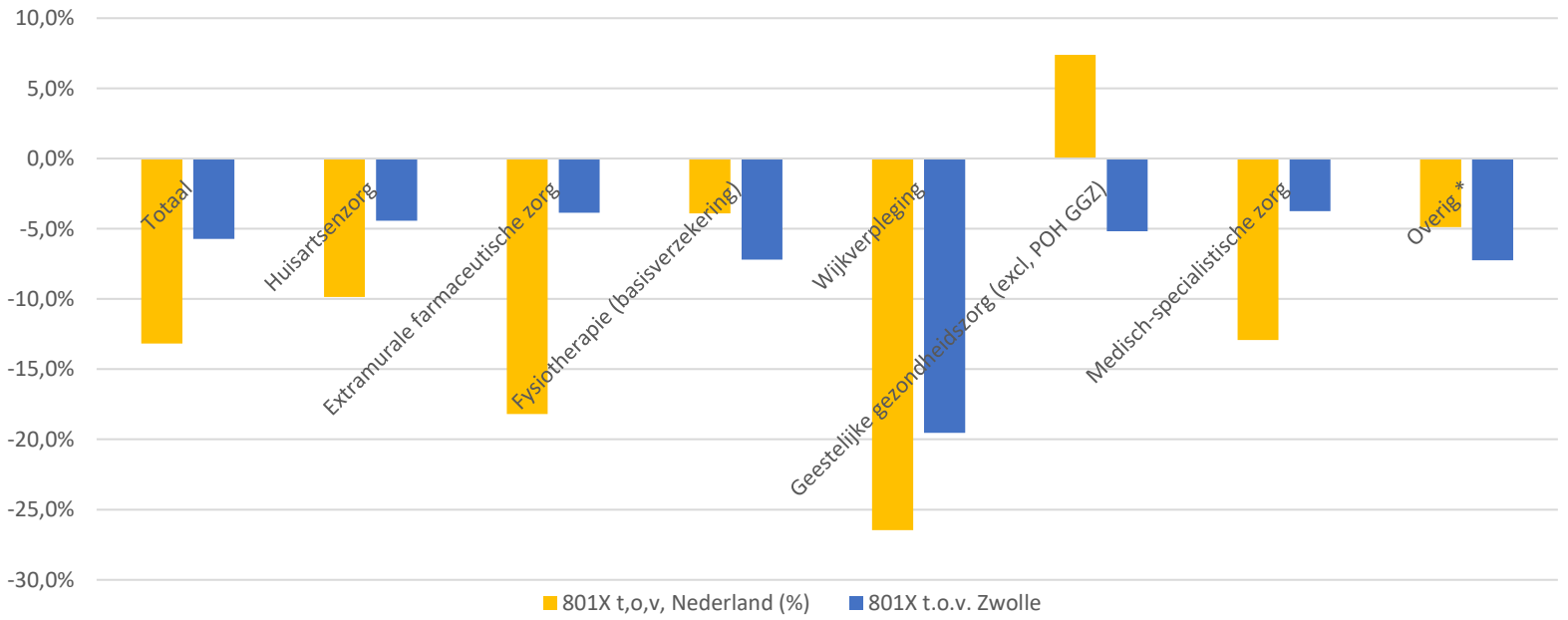
Bron: Icare V&V (2020)

* Postcodegebieden 8014, 8015, 8016, en 8017
** Gemeenten Kampen, Oldebroek, Zwartewaterland en Zwolle
*** Percentage van totaal aantal mensen met een zorgvraag op het zorgdomein psychosociaal

Zorgkosten

Zorgkosten ZVW

Hieronder worden de gemiddelde kosten per ingeschreven patiënt in postcodegebied 801X. Hier valt heel Zwolle-Zuid onder. Deze kosten worden vergeleken met gemeente Zwolle en Nederland. In onderstaande tabel is te zien dat er in totaal minder wordt uitgegeven dan verwacht voor de patiëntenpopulatie, zowel ten opzichte van Nederland als van Zwolle. Voor GGZ-zorg (excl POH) wordt in Zwolle-Zuid als enige zorgsoort meer besteed ten opzichte van Nederland, echter lager dan heel Zwolle.

Bron: VEKTIS openbare data (2019)

* Voor de Overige kosten zijn de zorgkosten voor alle overige zorgsegmenten opgenomen die zijn vergoed vanuit de basisverzekering. Denk hierbij aan kosten voor hulpmiddelen, overige paramedische zorg (niet zijnde fysiotherapie) en andere.

ProScoop

voor duurzame samenwerking in zorg en welzijn

Naam auteur: Hans Peter Wittingen

Functie: adviseur

E-mailadres: hans.peter.wittingen@proscoop.nl